

Työministeri: Työllisyyspaketti nopeuttaa työllistymistä ja lisää osallisuutta

Työ- ja elinkeinoministeriö 17.9.2019 19.18

TIEDOTE

Timo Harakka

– Olemme hallituksen budjettiriihessä sopineet merkittävistä panostuksista työllisyyden edistämiseksi. Kokonaisvaltainen työllisyyspaketti nopeuttaa työllistymistä ja tarjoaa työnhakijoiden yksilöllisiin tarpeisiin vastaavaa palvelua, työministeri Timo Harakka kertoo.

Työllisyyspaketin avulla yhä useampi osatyökykyinen ja pitkäaikaistyötön pääsee osalliseksi yhteiskuntaan työpaikan, koulutuksen tai hänelle räätälöidyn palvelun kautta.

Osaajapulaan haetaan nopeavaikuttavia ratkaisuja työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön yhteistyönä.

–Työllisyyspaketin tavoite on kääntää Suomi pohjoismaiselle uralle ja nostaa systemaattisesti työllisyysastetta satsaamalla työllisyyspalveluihin, kuten naapurimaissa tehdään. Tämä on välttämätöntä, jotta voimme varmistaa 2030-luvun hyvinvointiyhteiskunnan edellytykset, työministeri Harakka painottaa.

–Työllisyyspaketin keskeiset osat on valmisteltu työllisyyden edistämisen ministeriryhmän alatyöryhmissä. Työ on tukenut hallituksen työllisyyspaketin valmistelua merkittävästi ja jatkuu nyt kohti kevään kehysriihettä. Työ on alussa, työministeri Harakka toteaa.

Hallitus lisää työllisyyden, kansainvälisten osaajien houkuttelun ja kotouttamisen määrärahoja vaalikaudelle lähes 300 miljoonalla eurolla.

Työnhaun palvelut vastaamaan yksilöllisiin tarpeisiin

– Työnhakijoiden tilanteet ovat hyvin erilaisia ja siksi uudistamme työnhaun palveluita entistä henkilökohtaisemmiksi. Yhden koon ratkaisu ei sovi kaikille, vaan palvelujen pitää vastata yksilöllisiin tarpeisiin, ministeri Harakka korostaa.

Tehokkaan työnhaun pitää alkaa mahdollisimman nopeasti työnhakijaksi ilmoittautumisen jälkeen. Työnhakijalle tarkoitetut palvelut ja sovittava työnhakuvelvoite perustuvat yksilölliseen työllistymissuunnitelmaan.

–Työllistymissuunnitelmasta on tarkoitus tehdä keskeinen työkalu työtä etsivälle. Se auttaa havaitsemaan osaamistarpeet ja ohjaamaan työnhakijan nykyistä täsmällisemmin esimerkiksi oikeaan koulutukseen, työministeri kertoo.

Työnhakijan on sitouduttava yksilölliseen työllistymissuunnitelmaan ja sen edellyttämiin työnhakuun tai palveluihin. Mallia jatkovalmistellaan kevään kehysriiheen.

– Yksilöllisen työnhaun tuen periaate on, että velvoitteet ovat entistä kattavammat, mutta inhimillisemmät, ministeri Harakka toteaa.

Jotta palvelujen parantaminen on mahdollista, TE-toimistojen rahoitusta vahvistetaan neljän vuoden aikana yhteensä 51 miljoonan euron lisämäärärahalla, joka käytetään pääasiassa henkilöstön lisäämiseen. Digitaalisiin palveluihin varataan 10 miljoonan euron lisämääräraha vuodelle 2020, jolla vahvistetaan muun muassa digitaalisten palvelujen tukea työmarkkinatilanteeseen pohjautuvassa ammatinvalinta- ja uraohjauksessa. Digipalvelujen tueksi on valmistumassa laaja digitaalinen Työmarkkinatori-alusta.

Palkkatuki uudistuu yritysten ja järjestöjen työllistämistä helpottamaan

Byrokraattiseksi koettu palkkatuki uudistetaan ja sen käyttöä yrityksissä lisätään merkittävästi. Uudistuneella palkkatuella edistetään avoimille työmarkkinoille työllistymistä ja parannetaan kestävästi työllisyysastetta.

– Uudistuksen tavoitteena on, että työllistettävän tukikausi on aidosti reitti pidempiaikaiseen työsuhteeseen. Siksi osaksi palkkatukea kytketään osaamistarpeiden tunnistaminen ja osaamisen kehittäminen, työministeri kertoo.

Nykyinen kolmannen sektorin palkkatuki uudistetaan avoimille työmarkkinoille siirtymisen tueksi siten, että työnhakija saa palkkatuen lisäksi kattavan yksilöllisen tuen, työkyvyn kartoituksen ja muut tarvitsemansa palvelut. Uudistus tulee voimaan syksyllä 2020.

Palkkatukeen varataan työ- ja elinkeinoministeriön vuoden 2020 talousarvioon reilut 77 miljoonaa euroa, joka on 24 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2019.

Yksinyrittäjien ja mikroyrittäjien tukemiseksi hallitus käynnistää rekrytointitukikokeilun, jonka tavoitteena on alentaa ensimmäisen työntekijän palkkaamisen kynnyksiä. Kokeilu on tarkoitettu käynnistää 1.8.2020.

Esimerkiksi Ruotsissa työllisyysneuvonpanon panostuksista noin puolet käytetään palkkatukeen, kun vastaava osuus Suomessa on nykyisellään viitisen prosenttia.

Täsmäkoulutuksesta ratkaisuja työllistymiseen ja osaajapulaan

– Viime vuonna 40 prosenttia työnantajista raportoi rekrytointivaikeuksista, joiden syynä oli pula osaavasta työvoimasta. Täydennys-, muunto- ja rekrytointikoulutukset ovat tutkitusti tehokas tapa saada osaavaa työvoimaa yritysten käyttöön. Siksi lisäämme näiden koulutusmuotojen rahoitusta ja helpotamme koulutuksen järjestämistä yrityksissä, ministeri Harakka kertoo.

Yhteishankintakoulutuksissa työnantaja suunnittelee koulutuksen vastaamaan yrityksen tarpeisiin ja kustannukset jaetaan työnantajan ja valtion kesken. Täydennys-, muunto- ja rekrytointikoulutuksia vahvistetaan neljällä miljoonalla vuonna 2020.

Osaajapulaan vastaamiseksi opetus- ja kulttuuriministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö valmistelevat pikaisella aikataululla ehdotukset tiiviistä koulutuskokonaisuuksista työssäkäyvien ja työttömyysuhan alla olevien tueksi.

Aikuiskoulutustuki uudistetaan joustavan, osa-aikaisen opiskelun mahdollistamiseksi. Lisäksi OKM ja TEM asettavat työryhmän oppisopimusjärjestelmän kehittämiseksi vastaamaan paremmin nuorten ja työelämän tarpeita.

Kuntakokeilujen tavoitteena erityisesti pitkäaikaistyöttömien työllistyminen

Hallitus käynnistää työvoimapalvelujen alueelliset kuntakokeilut, joissa kohderyhmään kuuluvan työnhakijan palveluprosessi siirretään kokeilukunnille. Kokeilujen tavoitteena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Keskeistä on eri alojen kuten työllisyyden, terveydenhuollon ja koulutuksen voimavarojen yhdistäminen palvelemaan työnhakijoita parhaalla mahdollisella tavalla.

– Kunnat ovat jo nyt keskeisiä toimijoita työllisyyden edistämässä, ja esimerkiksi Tampereen kokeilussa on saavutettu merkittäviä tuloksia keskimääräisen työttömyysjakson lyhentymisessä. Jatkossa tavoittelemme näiden samojen vaikutusten alueellista levittämistä, ministeri Harakka summaa.

Kokeilujen tuloksellisuutta seurataan tutkimusperusteisesti.

Osallisuuden lisääminen on työllisyyden edistämistä

Osana työllisyyden edistämisestä toteutetaan osatyökykyisille suunnattu työkykyohjelma, jolla helpotetaan heidän työllistymistään.

– Nykyisellään osatyökykyisiä ei osata palvella ja tukea riittävästi. Siksi toteutamme työkykyohjelman, joka sisältää muun muassa toimet työkyvyn tunnistamiseksi ja työnhakijoiden ohjauksen heidän tarpeensa mukaisesti työkyvyn tuen palveluihin. TE- ja sote-palveluissa käynnistetään kokeiluhankkeet työkykypalvelujen kehittämiseksi, työministeri Harakka listaa.

Työkykykoordinaattoreiden määrää TE-toimistoissa lisätään 20 henkilötyövuodella.

Osana ohjelmaa työllistetään osatyökykyisiä ja muita vaikeassa työmarkkina-asemassa olevia henkilöitä julkisiin hankintoihin asetettavalla ehdolla. Lisäksi työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee strategian yhteiskunnallisten yritysten toimintaedellytysten parantamiseksi.

– Työllisyystavoite liittyy myös yritysten yhteiskuntavastuuseen. Ilokseni olen huomannut monen nousevan yrityksen haluavan palkata esimerkiksi nuoria ja osatyökykyisiä, ministeri Harakka sanoo.

– Työllisyyden hoito on myös osallisuuden lisäämistä. Aina polku työelämään ei ole suora tai helppo. Tarvitsemme erityistoimia, jotta kaikki yhteiskunnassamme pääsivät osalliseksi osuvista palveluista työn, koulutuksen tai vaikkapa kuntoutuksen löytämiseksi, ministeri painottaa.

Työkykyohjelman toimeenpanoon varataan kolmelle vuodelle yhteensä 33 miljoonaa euroa.

Kansainvälistä rekrytointia lisätään ja kotouttamisen osaamiskeskustoja vahvistetaan

Hallitus käynnistää työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton kokonaisuudistuksen, joka tähtää merkittävään työllisyyden kasvuun. Tavoitteena on saavuttaa hallituskauden aikana työperäisten oleskelulupien nopea ja sujuva käsittely kuukauden määräajassa.

Kansainvälistä rekrytointia vahvistetaan houkuttelemalla aktiivisesti ulkomaalaisia huippuosaajia ja heidän perheitään Suomeen. Hankkeen tueksi luodaan kansainvälisen rekrytoinnin malli. Suomessa jo olevat ulkomaalaiset osaajien, kuten opiskelijoiden ja tutkijoiden, Suomeen jäämistä vahvistetaan. Työelämän vastaanottavuutta ja monimuotoisuutta lisätään ja ulkomaisia osaajia hyödynnetään yritysten tki-toiminnan kasvun ja kansainvälisten investointien tukena.

– Suomi tarvitsee kansainvälisiä osaajia. Ensisijaisen tärkeää on, että työpaikan Suomesta löytäneet osaajat saavat työ- ja oleskeluluvat itselleen ja perheelleen mahdollisimman nopeasti. Kunnianhimmomme taso on kuitenkin tätä korkeammalla: haluamme rakentaa Suomesta maailmalla tunnetun, aidosti

houkuttelevan kohteen ulkomaalaisille osaajille, työministeri Harakka painottaa.

Tavoitteena on vahvistaa osaavan työvoiman saatavuutta, työmarkkinoiden kohtaantoa, yritysten ja TKI-toiminnan kasvua ja kansainvälistymistä, investointien houkuttelua, ulkomaalaisten opiskelijoiden ja tutkijoiden Suomeen kiinnittymistä sekä työnantajien rekrytointi- ja monimuotoisuusosaamista.

Hallitus lisää oleskelulupamenettelyjen resursseja 20 henkilötyövuodella ja osoittaa oleskelulupien käsittelyyn miljoonan euron lisäresurssit. Kansainvälisen rekrytoinnin kehittämiseen varataan 5,5 miljoonan euron lisäpanostukset.

Kansainvälisen rekrytoinnin edistämistä tukee työperäisen maahanmuuton tehtävien siirtäminen sisäministeriöstä työ- ja elinkeinoministeriöön.

Maahanmuuttajien kotoutumiseen ja työllisyyden edistämiseen lisätään 11 miljoonaa euroa ensi vuonna kuluvaan vuoteen nähden. Varoilla laajennetaan kuntien moniammatillista osaamiskeskustoimintaa ja maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapisteiden palveluita sekä laaditaan työelämän monimuotoisuusohjelma maahanmuuttajia koskevan rekrytoinnin tueksi.

Tavoitteena 75 prosentin työllisyysaste

Hallituksen talous- ja työllisyyspolitiikan tavoitteena on, että normaalin kansainvälisen ja siitä heijastuvan kotimaisen talouskehityksen oloissa työllisyysaste saavuttaa 75 prosentin tason 15–64-vuotiaiden ikäryhmässä vuonna 2023. Tämän toteutuessa normaalin kansainvälisen talouden tilanteessa julkinen talous on tasapainossa vuonna 2023.

Vuoden 2020 syksyllä hallituksella tulee olla osoitettavissa 30 000 uutta työpaikkaa vastaavat toimenpiteet. Nyt päätetyn työllisyyspaketin vaikutusarvioita työistetään syksyn aikana työ- ja elinkeinoministeriön ja valtiovarainministeriön yhteistyönä.

– Työllisyyspaketti on rakennettu lähtölaukauksena hallituksen työllisyystavoitteeseen vastaamiseksi. Lähdemme siitä, että tavoitteeseen päästään, ministeri Harakka sanoo.

Hallitus päätti lisäksi budjettiriihessä asettaa työministerin johdolla tutkijaryhmän, jonka tehtävänä on selvittää työllisyyttä ja työllisyysasteen nousua edistäviä keinoja.

Lisätiedot:

työministerin erityisavustaja Ville Kopra, TEM, p. 040 8261 358

hallitusneuvos Tiina Korhonen TEM, puh. 029 504 7076 (palkkatuki, TE-palvelut, rekrytointituki)

työmarkkinaneuvos Kimmo Ruth, TEM, p. 029 504 8073 (osatyökykyiset)

maahanmuuttojohtaja Sonja Hämäläinen, TEM, p. 029 504 7112 (kansainvälinen rekrytointi ja kotouttaminen)

teollisuusneuvos Jarkko Tonttila, TEM, p. 029 506 0069 (kuntakokeilut)

työmarkkinaneuvos Teija Felt, TEM, p. 029 504 9080 (täydennys-, muunto- ja rekrytointikoulutukset)

[Pöytäkirjamerkinnot hallituksen talousarvio- ja kehysneuvotteluista 17.9.2019 \(sis. työllisyyden edistäminen, 25 kohtaa\)](#)

TIMO HARAKKA TE-PALVELUT KOTOUTTAMINEN OSAAMINEN OSATYÖKYKYISET TALOUS TYÖ TYÖELÄMÄ TYÖLLISYYS